

คู่มือนักศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2568

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ชุดวิชาโทสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

(ปรับปรุง พ.ศ. 2567)

สำหรับนักศึกษา

- สาขาวิชาภาษาตะวันตก-ภาษาสเปน
- สาขาวิชาภาษาตะวันตก-ภาษาเยอรมัน
- สาขาวิชาภาษาตะวันตก-ภาษาฝรั่งเศส
- สาขาวิชาภาษาตะวันออก-ภาษาญี่ปุ่น
- สาขาวิชาภาษาตะวันออก-ภาษาจีน
- สาขาวิชาภาษาตะวันออก-ภาษาเกาหลี
- สาขาวิชาภาษาไทย
- สาขาวิชาภาษาอังกฤษ
- สาขาวิชาพัฒนาสังคม

1. โครงสร้างชุดวิชาโท

ก. กลุ่มวิชาบังคับ 6 หน่วยกิต

HS 421 001	สังคมวิทยาขั้นแนะนำ	3 (3-0-6)
	Introduction to Sociology	
HS 421 002	มานุษยวิทยาวัฒนธรรมขั้นแนะนำ	3 (3-0-6)
	Introduction to Cultural Anthropology	

ข. กลุ่มวิชาเลือก (9 หน่วยกิตตามที่หลักสูตรกำหนด)

HS 421 004	การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม	3 (3-0-6)
	Social and Cultural Change	
HS 422 005	แนวคิดและทฤษฎีทางสังคมวิทยา	3 (3-0-6)
	Sociological Concepts and Theories	
HS 422 006	แนวคิดและทฤษฎีทางมานุษยวิทยา	3 (3-0-6)
	Anthropological Concepts and Theories	

คู่มือนักศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2568

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

HS 422 101	สังคมวิทยาการพัฒนา Development Sociology	3 (3-0-6)
HS 422 201	วัฒนธรรมศึกษาขั้นแนะนำ Introduction to Cultural Studies	3 (3-0-6)
HS 422 401	โลกาภิวัตน์กับสังคมโลก Globalization and World Society	3 (3-0-6)
HS 422 402	การสื่อสาร สื่อและสังคมดิจิทัล Communication, Media and Digital Society	3 (3-0-6)
HS 422 411	สังคมวิทยาการบริโภค Sociology of Consumption	3 (3-0-6)
HS 423 104	สังคมวิทยาการเมือง Political Sociology	3 (3-0-6)
HS 423 105	สังคมวิทยาองค์กร Sociology of Organization	3 (3-0-6)
HS 423 106	จิตวิทยาสังคม Social Psychology	3 (3-0-6)
HS 423 107	องค์การระหว่างประเทศกับการพัฒนา International Organization and Development	3 (3-0-6)
HS 423 205	มานุษยวิทยาเรือนร่าง Anthropology of the Body	3 (3-0-6)
HS 423 207	ลุ่มน้ำโขงศึกษา Mekong Studies	3 (3-0-6)
HS 423 403	เพศภาวะศึกษา Gender Studies	3 (3-0-6)
HS 423 405	สังคมวิทยาว่าด้วยเพศวิถี Sociology of Sexuality	3 (3-0-6)
HS 424 404	ชายแดนศึกษา Border Studies	3 (3-0-6)

**หรือรายวิชาที่จะเปิดสอนเพิ่มเติมภายหลัง

คู่มือนักศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2568

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

2. โปรแกรมการศึกษาชุดวิชาโท

ชั้นปี	ภาคต้น	ภาคปลาย	หมายเหตุ
2	**HS 421 001 *HS 422 005	**HS 421 002 **HS 421 004 *HS 422 006	
3	*HS 422 101 **HS 423 104 *HS 423 106 **HS 422 401 **HS 423 207 **HS 423 403 **HS 423 405	*HS 422 201 **HS 422 402 *HS 422 411 **HS 423 105 **HS 423 107	โปรแกรมการเปิดอาจ เปลี่ยนแปลง ตรวจสอบ กับ มข. 30
4	**HS 423 205 *HS 424 404		

คู่มือนักศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2568

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

3. คำอธิบายรายวิชา

ก. กลุ่มวิชาบังคับ

6 หน่วยกิต

HS 421 001 สังคมวิทยาขั้นแนะนำ

3 (3-0-6)

Introduction to Sociology

เงื่อนไขของรายวิชา : ไม่มี

ความหมาย พัฒนาการของศาสตร์สังคมวิทยา วิธีการศึกษาปรากฏการณ์ทางสังคมมนุษย์ และ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม สังคมมนุษย์และการจัดระเบียบทางสังคม กลุ่มทางสังคม สถาบันทางสังคม การเสียระเบียบทางสังคมและปัญหาทางสังคม การเปลี่ยนแปลงทางสังคม และวัฒนธรรม ความไม่เสมอภาคทางสังคม พฤติกรรมร่วมและขบวนการทางสังคม

Definition and development of sociology as a science, methods of social investigation, man and environment, culture, human society and social organization, social group, social institution, deviance, and social problems, social and cultural change, social inequality, collective behavior and social movement

HS 421 002 มานุษยวิทยาวัฒนธรรมขั้นแนะนำ

3 (3-0-6)

Introduction to Cultural Anthropology

เงื่อนไขของรายวิชา : ไม่มี

นิยามความหมายของมานุษยวิทยา ประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสาขาวิชา ขอบเขต และระเบียบวิธีวิจัยทางมานุษยวิทยา แนวคิด ทฤษฎีและมโนทัศน์ในการศึกษาทางมานุษยวิทยาในแต่ละสำนัก หัวข้อและความสนใจของมานุษยวิทยา เช่น ระบบเศรษฐกิจ ครอบครัว เครือญาติ การเมืองการปกครอง ระบบศาสนา และแนวทางการศึกษาทางมานุษยวิทยาในปัจจุบัน

Definition and scope of Anthropology, Historical development of Anthropology, Methodology in Anthropology, Theories, Schools of thought and Concepts in Anthropology, Issues and Interest of Anthropology i.e. economic system, family, kinship, political system, religion, and Anthropological studies nowadays

คู่มือนักศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2568

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ข. กลุ่มวิชาเลือก (ตามที่หลักสูตรกำหนด)

9 หน่วยกิต

HS 421 004 การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม

3 (3-0-6)

Social and Cultural Change

เงื่อนไขของรายวิชา : ไม่มี

ความหมายของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม ทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม แบบแผนและสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงโลกาภิวัตน์กับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม ปฏิกริยาที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงความยาวนาน กลยุทธ์ และผลกระทบของการเปลี่ยนแปลง และต้นทุนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลง

Meanings of social and cultural change; theories used to study social and cultural change; patterns and causes of change; globalization and social and cultural change; reactions to change; duration, strategies and consequences of change, and costs of change

HS 422 005 แนวคิดและทฤษฎีทางสังคมวิทยา

3 (3-0-6)

Sociological Concepts and Theories

เงื่อนไขของรายวิชา : ไม่มี

แนวคิดทางสังคมวิทยาและความคิดทางสังคมวิทยา ทฤษฎีโครงสร้างหน้าที่ ทฤษฎีความขัดแย้ง ทฤษฎีปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์ แนวคิดหลังทันสมัยนิยม และทฤษฎีเชิงวิพากษ์ ประเด็นถกเถียงใหม่ๆ เกี่ยวกับทฤษฎี และแนวโน้มของทฤษฎีสังคมวิทยา

Sociological concepts and thoughts; structural functionalism; conflict theory; symbolic interactionism; postmodernism; and critical theories; recent debates in sociological theories and trends

คู่มือนักศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2568

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

HS 422 006 แนวคิดและทฤษฎีทางมานุษยวิทยา 3 (3-0-6)

Anthropological Concepts and Theories

เงื่อนไขของรายวิชา : ไม่มี

ประวัติความเป็นมาและพัฒนาการของแนวคิด ทฤษฎี และวิธีวิทยาทางมานุษยวิทยา แนวคิดและทฤษฎีมานุษยวิทยาในปัจจุบัน และการประยุกต์แนวคิดและทฤษฎีมานุษยวิทยาในการศึกษาปรากฏการณ์ทางสังคมและวัฒนธรรม

Histories and development of concepts, theories, and methods in anthropology; current anthropological concepts and theories; and the application of anthropological concepts and theories in the study of sociocultural phenomena

HS 422 101 สังคมวิทยาการพัฒนา 3 (3-0-6)

Development Sociology

เงื่อนไขของรายวิชา : ไม่มี

แนวคิดสังคมวิทยาการพัฒนา ความหมาย กระบวนการ ตัวชี้วัดการพัฒนา และผลกระทบของการพัฒนาต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม สถานการณ์และประเด็นปัญหาการพัฒนาในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก การเคลื่อนไหวทางสังคมเพื่อการพัฒนาทางเลือก และนโยบายสังคมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา วิธีการศึกษาและการวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบประเด็นเฉพาะทางสังคมวิทยาการพัฒนา

Concept of development sociology, definitions, process development indicators and impacts of development, development situation and problems in different regions of world community, social movement for alternative development and social policy related to development, methodology for comparative studies and analysis of selected topics in development sociology

คู่มือนักศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2568

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

HS 422 201 วัฒนธรรมศึกษาขั้นแนะนำ

3 (3-0-6)

Introduction to Cultural Studies

เงื่อนไขของรายวิชา : ไม่มี

ความหมาย ลักษณะ พัฒนาการ มโนทัศน์หลัก และแนวการศึกษาของวัฒนธรรมศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมศึกษากับศาสตร์อื่นๆ การวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ตัวบท และชีวิตประจำวันในสังคมร่วมสมัยอันเป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม การเมืองวัฒนธรรม และวัฒนธรรมศึกษากับสังคมปัจจุบัน

Meanings, characteristics, developments, key concept, and approaches in cultural studies; relationship between cultural studies and other disciplines; the critical analysis of the texts and practices of everyday life in contemporary societies caused by sociocultural changes; cultural politics; including cultural studies and present societies

HS 422 401 โลกาภิวัตน์กับสังคมโลก

3 (3-0-6)

Globalization and World Society

เงื่อนไขของรายวิชา : ไม่มี

แนวคิดเกี่ยวกับโลกาภิวัตน์ด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม รูปแบบของโลกาภิวัตน์ ในสังคมสมัยใหม่ การพัฒนาสื่อและการสื่อสารในยุคโลกาภิวัตน์ ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมวัฒนธรรมในภาวะโลกาภิวัตน์

Concept of globalization in economic, social and cultural aspects; forms of globalization in modern society; media development and communication in globalized world; impact of socio-cultural change in globalization

คู่มือนักศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2568

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

HS 422 402 การสื่อสาร สื่อและสังคมดิจิทัล

3 (3-0-6)

Communication, Media and Digital Society

เงื่อนไขของรายวิชา : ไม่มี

แนวคิดและทฤษฎีทางสังคมวิทยาการสื่อสาร หลักการสื่อสารและสื่อในระบบเศรษฐกิจ การเมืองโลก บทบาทสื่อในมิติสังคมและวัฒนธรรมภายใต้สังคมดิจิทัล บทบาทและผลกระทบของการติดต่อสื่อสารในการพัฒนาเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวัฒนธรรมของประเทศกำลังพัฒนาและประชาคมโลก และการวิเคราะห์ปัญหาการติดต่อสื่อสารและสื่อใหม่ในการสังคมดิจิทัล

Concept and theories of sociology of communication, communication and media in world political economy, media roles in society and culture in digital society, roles and impacts of communication in economic, political, and socio-cultural development of developing countries and world community, an analysis of communication and new media problems in digital society

HS 422 411 สังคมวิทยาการบริโภค

3 (3-0-6)

Sociology of Consumption

เงื่อนไขของรายวิชา : ไม่มี

พัฒนาการทางแนวความคิด แนวคิดและทฤษฎีสังคมวิทยาการบริโภค ความสัมพันธ์ระหว่าง การบริโภค ตัวตน ชนชั้นและสถานะทางสังคม วัฒนธรรมการบริโภค ข้อถกเถียงทางสังคมวิทยา การบริโภคและสุนทรียศาสตร์ในโลกสังคมสมัยใหม่

Development of thought concepts, concepts and consumption sociological theories, relationship of consumption in self, class and status, cultural consumption, debate on sociology of consumption and aesthetics in contemporary society

คู่มือนักศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2568

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

HS 423 104 สังคมวิทยาการเมือง 3 (3-0-6)

Political Sociology

เงื่อนไขของรายวิชา : ไม่มี

ความหมาย ขอบเขต และกำเนิดของสังคมวิทยาการเมือง ประเด็นหลักและแนวทางการศึกษาสังคมวิทยาการเมือง ความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างทางสังคม วัฒนธรรม สถาบันทางสังคมอื่นๆ และพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนในกระบวนการทางการเมืองการวิเคราะห์โครงสร้างทางอำนาจและบทบาทของกลุ่มอำนาจต่าง ๆ ในสังคม พินิจศึกษาวัฒนธรรมทางการเมือง การขัดเกลาทางการเมือง ภาวะผู้นำทางการเมือง ระบอบประชาธิปไตย และการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง

Meaning, scope and the origins of political sociology, approaches and key concepts in political sociology, the relationship between social structure, culture and other social institutions, political behavior of people in political process, analysis of power structure and other pressure groups, to consider political culture, political socialization, political leader, democracy and political change

HS 423 105 สังคมวิทยาองค์การ 3 (3-0-6)

Sociology of Organization

เงื่อนไขของรายวิชา : ไม่มี

แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสังคมวิทยาองค์การ องค์การแบบระบบราชการ รูปแบบองค์การและบทบาทขององค์การในสังคมสมัยใหม่และหลังสมัยใหม่ การวิเคราะห์องค์การ ความสัมพันธ์ระหว่างองค์การกับสิ่งแวดล้อมองค์การ วัฒนธรรมองค์การ การเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาองค์การ

Concept and theories related to sociology of organization, bureaucracy, forms and functions of organization in modern and postmodern societies, organization analysis, the relation among organization with organization environment, organization culture, organization change and development

คู่มือนักศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2568

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

HS 423 106 จิตวิทยาสังคม 3 (3-0-6)

Social Psychology

เงื่อนไขของรายวิชา : ไม่มี

ทฤษฎีจิตวิทยาสังคม การมีปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์ ความสัมพันธ์ทางสังคม พฤติกรรม
รวมหมู่ บรรทัดฐานกลุ่ม พลวัตกลุ่ม การรับรู้ การคล้อยตามและการเบี่ยงเบนตัวตนและอัต
ลักษณ์

Social psychology theory; symbolic interaction; social relationships;
collective behaviors; group norms; group dynamics; perception; motivation;
conformity and deviance; self and identity

HS 423 107 องค์การระหว่างประเทศกับการพัฒนา 3 (3-0-6)

International Organization and Development

เงื่อนไขของรายวิชา : ไม่มี

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างประเทศ บทบาทของ องค์การระหว่าง
ประเทศ และความร่วมมือระดับภูมิภาคในการพัฒนา บริษัทข้ามชาติในระบบทุนนิยมโลก
องค์การพัฒนาเอกชน ขบวนการทางสังคมและเครือข่ายภาคประชาชนในการพัฒนาระหว่าง
ประเทศ การวิเคราะห์ปัญหาความขัดแย้ง และแนวทางแก้ไขในการพัฒนาระหว่างประเทศ

Concept and theories of international cooperation, roles of international
organization and regional cooperation organization in development,
multinational corporations in world capitalist system, non- governmental
organizations, social movement and people networks in international
development, analysis of conflicts and solutions in international development

คู่มือนักศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2568

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

HS 423 205 มานุษยวิทยาเรือนร่าง

3 (3-0-6)

Anthropology of the Body

เงื่อนไขของรายวิชา : ไม่มี

ความหมายของเรือนร่าง พัฒนาการของมานุษยวิทยาเรือนร่าง มิติในการศึกษาเรือนร่าง และรูปลักษณะของมนุษย์ในเชิงมานุษยวิทยา และการสำรวจและวิพากษ์ความคิด ความรู้ รวมทั้งปรากฏการณ์ทางสังคมและวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับเรือนร่างและรูปลักษณะของมนุษย์ ในแง่มุมต่าง ๆ

Meanings of the body; development of the anthropology of the body; perspectives in the anthropological study of human bodies and embodiment; and exploration and critique of notions, knowledge, and sociocultural phenomenon regarding the human bodies and embodiment in different dimensions.

HS 423 207 ลุ่มน้ำโขงศึกษา

3 (3-0-6)

Mekong Studies

เงื่อนไขของรายวิชา : ไม่มี

ลักษณะทางภูมินิเวศน์ พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ ความหลากหลายของเชื้อชาติ และวัฒนธรรมของประเทศในอนุภาคลุ่มน้ำโขง ความร่วมมือและ การเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง สภาพและ ความสำคัญของกลุ่มประเทศลุ่มน้ำโขงในบริบทของภูมิภาคนิยม และโลกาภิวัตน์

Geo-ecology characteristics, historical development, diversities of cultures and ethnicity in Mekong countries, co-operations and changes in the socio-economic and political aspects, current state and significance of Mekong countries in the context of regionalism and globalization

คู่มือนักศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2568

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

HS 423 403 เพศภาวะศึกษา

3 (3-0-6)

Gender Studies

เงื่อนไขของรายวิชา : ไม่มี

ความรู้ความเข้าใจเบื้องต้นในเพศ เพศภาวะ และความสัมพันธ์ทางสังคมและวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับเพศ ผ่านมุมมองและมโนทัศน์ในทางสังคมวิทยา มานุษยวิทยา สตรีนิยม และแนวคิดเควีย์ร์ โดยมุ่งเน้นทำความเข้าใจประเด็น และความเคลื่อนไหวในสังคม เช่น ความไม่เสมอภาคระหว่างเพศ การแบ่งบทบาทในครอบครัว การแบ่งแยกระหว่างพื้นที่ ความเป็นส่วนตัว และความเป็นสาธารณะ เพศกับอำนาจรัฐ เพศภาวะในบริบทโลกาภิวัตน์ เพศภาวะ การพัฒนาและนโยบาย

Introduction to sex, gender and gender relations as sociological and anthropological concepts, and through feminist and queer theory perspective, focusing on social issues, such as gender inequality on, gendered division of labor, division of public and private sphere, gender, power and relation to State, gender in globalization, gender in development and policy.

HS 423 405 สังคมวิทยาว่าด้วยเพศวิถี

3 (3-0-6)

Sociology of Sexuality

เงื่อนไขของรายวิชา : ไม่มี

ความรู้ ความเข้าใจและมโนทัศน์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ เพศภาวะ เพศวิถี แนวคิดเกี่ยวกับร่างกาย ตัวตนและอัตลักษณ์ทางเพศ เพศสัมพันธ์ ความรุนแรงทางเพศ ความสัมพันธ์เชิงอำนาจในเพศภาวะและเพศวิถี เพศวิทยาเบื้องต้นและการศึกษาเกี่ยวกับเพศวิถี และพฤติกรรมทางเพศในสังคมปัจจุบัน

Knowledge, understanding about sex, gender, and sexuality, concepts of body, self, and Identity, sexual relation, gender-based violence, power relations in gender and sexuality, introduction to sexology, sexuality studies, and human sexual behavior in current society.

คู่มือนักศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2568

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

HS 424 404 ชายแดนศึกษา

3 (3-0-6)

Border Studies

เงื่อนไขของรายวิชา : ไม่มี

ความหมาย ลักษณะ และความสำคัญของชายแดน ประวัติความเป็นมาของชายแดน ระหว่างประเทศ พัฒนาการของชายแดนศึกษา คนชายแดน วัฒนธรรม และการอ้างชาติพันธุ์ ระบอบชายแดนและการเคลื่อนย้ายข้ามแดน วิถีชีวิตทางเศรษฐกิจของคนชายแดน การพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงในบริเวณชายแดน และปัญหาและความท้าทายในพื้นที่ชายแดน

Meanings, characteristics, and significance of borders; history of international borders; development of border studies; borderlanders, culture, and ethnicity; border regime and transborder mobilities; economic life of border dwellers; development and changes in borderlands, and problems and challenges in border areas.